
ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΕ-ΚΙΝΑΣ - ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΔΙΚΑΙΗ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ

Μαρτίου 2020

«Για να έχεις αρχές, πρώτα πρέπει να έχεις θάρρος»,
κινέζικη παροιμία

Οι αρχαίοι Κινέζοι αυτοκράτορες ισχυρίζονταν ότι είχαν θεϊκή εντολή να κυβερνήσουν. Πίστευαν ότι η Κίνα είχε λάβει ουράνιο χρίσμα να γίνει το «μεσαίο Βασίλειο», το κέντρο του κόσμου, η πιο ισχυρή, αρμονική, πλούσια και σοφή αυτοκρατορία που υπήρξε ποτέ. Τα σύγχρονα αφηγήματα που το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κίνας έχει καταστήσει δημοφιλή βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στο παρελθόν. Τονίζουν ότι επί πέντε χιλιάδες χρόνια η Κίνα ήταν το κέντρο του κόσμου, αλλά στη συνέχεια επήλθε μια αφύσικη διαταραχή της «Ιεράς Τάξης» που προκλήθηκε από δυτικές δυνάμεις. Σήμερα, οι Κινέζοι ηγέτες υπόσχονται να αποκαταστήσουν το καθεστώς που, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, αξίζει η Κίνα, αποκαθιστώντας κατά αυτόν τον τρόπο τη «φυσική» κατάσταση του κόσμου.

Όπως όλα τα ιστορικά αφηγήματα, το κινεζικό αποτελεί κράμα αποδεδειγμένων γεγονότων και ιδεολογικών ισχυρισμών. Η ιδέα ότι η Κίνα έχει «μεγαλύτερη ιστορία» από άλλες χώρες δεν υποστηρίζεται από αρχαιολογικές έρευνες. Επιπλέον, στην κινεζική ιστορία έχουν καταγραφεί περίοδοι ισχύος, παρακμής, εμπόλεμα βασίλεια, ξένη κυριαρχία και θεμελιώδεις αλλαγές που επέφεραν ξένες ιδέες και επιρροές. Ο ισχυρισμός περί ουράνιας εντολής από ένα κόμμα που αντλεί την ιδεολογία του από τον Marx, τον Lenin, τον Mao, τον Deng και τώρα πλέον, τον Xi, είναι περισσότερο από αμφισβητήσιμος.

Τα ιστορικά αφηγήματα που μετουσιώθηκαν σε εθνικοκομμουνιστική ιδεολογία δεν μπορούν να καθορίζουν τις σχέσεις στην πολυμερή, βασιζόμενη σε κανόνες τάξη του 21ου αιώνα. Αυτό μπορεί να ενέχει κινδύνους, καθώς κάθε χώρα μπορεί να «ξεθάψει» ιστορικά «αποδεδειγμένες» πηγές δυσαρέσκειας κατά των γειτόνων της. Οι χάρτες που συντάχθηκαν πριν από αιώνες δεν μπορούν να υπερισχύουν του διεθνούς δικαίου όταν πρόκειται για τον καθορισμό των συνόρων και τις εδαφικές σχέσεις, εάν επιθυμούμε να διαφυλάξουμε την ειρήνη και τη συνεργασία με σεβασμό μεταξύ των γειτόνων στην Ευρώπη και την Ασία.

Η Κίνα, με την πολυτάραχη ιστορία της, τον πλούτο του πολιτισμού, τη φιλοσοφία και την καινοτόμο αριστοτεχνία της, αποτέλεσε εδώ και πολλούς αιώνες πηγή έμπνευσης, αντικείμενο έντονου ενδιαφέροντος, ομολογημένης, και ενίοτε, ανομολόγητης επιθυμίας των Ευρωπαίων.

Τον Μάρτιο του 2019, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαρακτήρισε τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας εταίρο συνεργασίας, διαπραγματευτικό εταίρο με αντικρουόμενα συμφέροντα, οικονομικό

ανταγωνιστή και συστημικό αντίπαλο.

Δεδομένων των πολιτικών συνεπειών της πανδημίας COVID-19 και της επιβολής του λεγόμενου νόμου περί ασφαλείας για το Χονγκ Κονγκ, της πιο επιθετικής επιδίωξης μακροπρόθεσμων στόχων όσον αφορά το Χιτζiang, το Θιβέτ και την Ταϊβάν, της μη τήρησης του πολυμερούς συστήματος και των διεθνών συμφωνιών, της εξάπλωσης της κινεζικής κακόβουλης επιρροής, της μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων ως προς τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, πιστεύουμε ότι αυτή η τετράπτυχη προσέγγιση είναι παρωχημένη. Ως εταίρος της ΕΕ, η Κίνα θα πρέπει να τηρεί τις διεθνείς υποχρεώσεις της, κάτι που, προς το παρόν, δεν πράττει. Διαπιστώνεται όλο και περισσότερο ότι η συστημική αντιπαλότητα αποτελεί το κυρίαρχο υπόδειγμα στη σχέση μας· ωστόσο, δεν πρέπει να παραβλέψουμε την ανάγκη να συνεχισθεί ο διάλογος με την Κίνα.

Πρέπει να αναγνωρίσουμε την ολοένα και πιο σθεναρή στάση της παρούσας κινεζικής ηγεσίας, η οποία έχει απομακρυνθεί από τη μέθοδο της συλλογικής ηγεσίας και έχει ενστερνιστεί μια ανανεωμένη προσωπολατρεία. Η διαπάλη δημοκρατίας και αυταρχισμού σε παγκόσμιο επίπεδο συνιστά καθοριστικό παράγοντα καίριας σημασίας για τη σχέση μας με την Κίνα. Συνεπώς, το πεδίο για συνεργασία και οικονομικές ανταλλαγές έχει συρρικνωθεί.

Το 2020, η Κίνα ήταν ο κύριος εμπορικός εταίρος της ΕΕ. Αυτό επιβεβαιώνει αναμφίβολα ότι οι οικονομικές και εμπορικές σχέσεις πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της συνεργασίας ΕΕ-Κίνας, εν τούτοις, δεν αποτελούν τον μοναδικό καθοριστικό παράγοντα. Ωστόσο, τα οφέλη είναι άνισα. Αμφότερες πλευρές διαφωνούν ως προς το θεμελιώδες ζήτημα των αξιών και των κανόνων επί των οποίων θεμελιώθηκε η παρούσα μεταπολεμική διεθνής τάξη. Ενώ η Ευρώπη καθοδηγείται από τον σεβασμό της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η Κίνα είναι ένα αυταρχικό μονοκομματικό κράτος. Παρά ταύτα, πρέπει να προσπαθήσουμε να μεγιστοποιήσουμε τα οφέλη της οικονομικής αλληλεξάρτησής μας· πρέπει, επίσης, να αντιμετωπίσουμε τις υφιστάμενες ανισοροπίες.

Οι ευρωπαϊκές εταιρείες ανησυχούν λόγω του επιδεινούμενου επιχειρηματικού κλίματος και του όλο και πιο αθέμιτου ανταγωνισμού από κινεζικές εταιρείες, τόσο στην Κίνα όσο και αλλού. Αυτό συνοδεύεται από μια πιο συγκρουσιακή προσέγγιση της κινεζικής διπλωματίας έναντι μεμονωμένων κρατών μελών και της ΕΕ. Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, Ευρωπαίοι ερευνητές, δημοσιογράφοι και φορείς της κοινωνίας των πολιτών υφίστανται πιέσεις, λογοκρισία και απειλές όχι μόνο όταν εργάζονται στην Κίνα αλλά και στην Ευρώπη.

Αυτό συμβαίνει όταν οι κινεζικές αρχές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι τα επίσημα δόγματα και οι πολιτικές τους αμφισβητούνται, γεγονός που επηρεάζει άμεσα τη διάδοση των ευρωπαϊκών αξιών και δίκαιων και ισότιμων όρων για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες.

Οι Ευρωπαίοι πολίτες αισθάνονται ότι, με τη σθεναρή στάση της Κίνας και την αυξανόμενη παρουσία της στα κράτη μέλη, ο ευρωπαϊκός τρόπος ζωής τους τίθεται υπό αμφισβήτηση. Η Ευρώπη ανησυχεί ότι η έλλειψη διαφανών, δίκαιων και ισότιμων κανόνων πλήττει τον ανταγωνισμό και μάλλον βλάπτει παρά ωφελεί τη ζωή τους.

Συνεργασία για την επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις προκλήσεις, επιθυμούμε να συνεργαστούμε με την Κίνα σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος. Δεδομένου ότι ο πληθυσμός της ανέρχεται στα 1,4 δισεκατομμύρια ανθρώπους και ότι αντιπροσωπεύει μια τεράστια αγορά, ως μία από τις τρεις μεγαλύτερες οικονομίες, μία από τις πλουσιότερες χώρες του κόσμου, ο μεγαλύτερος εξαγωγέας παγκοσμίως, καθώς και ως πυρηνική δύναμη και μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, η Κίνα είναι απολύτως απαραίτητη για την επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων.

Η χώρα είναι πλέον στρατηγικός εταίρος της ΕΕ στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και στην παγκόσμια μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η Κίνα συνιστά μέρος της συμφωνίας του Παρισιού από το 2016, αν και, επί του παρόντος, είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός αερίων του θερμοκηπίου και διοξειδίου του άνθρακα παγκοσμίως (σχεδόν 30 % των παγκόσμιων εκπομπών). Ως εκ τούτου, ζητούμε από την κινεζική κυβέρνηση να τηρήσει τις δεσμεύσεις της και αναμένουμε μειώσεις των εκπομπών έως το 2030 και ουδετερότητα ως προς τις ανθρακούχες εκπομπές έως το 2060. Προσφέρουμε βιομηχανική συνεργασία για την ανάπτυξη λύσεων υψηλής τεχνολογίας, ιδίως στον τομέα του πράσινου υδρογόνου.

Η ΕΕ τάσσεται επίσης υπέρ της συνεργασίας με το Πεκίνο για την εξασφάλιση σταθερότητας και βιώσιμης ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες. Ωστόσο, οι συστημικές διαφορές και η αυστηρά ωφελιμιστική προσέγγιση που υιοθετούν συχνά οι κινεζικές αρχές έχουν παρεμποδίσει τις προσπάθειες αυτές μέχρι σήμερα. Για αυτόν τον λόγο, αντιτασσόμαστε κατηγορηματικά στη μη βιώσιμη προσέγγιση της Κίνας όσον αφορά τη συνεργασία με την Αφρικανική Ένωση και τις αφρικανικές χώρες στους τομείς που αφορούν την πρόσβαση

σε πρώτες ύλες, την εκμετάλλευση νέων αγορών, τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και περιβαλλοντικά ζητήματα και θέματα που σχετίζονται με το κλίμα.

Αμφότερες πλευρές έχουν εντοπίσει την καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας ως έναν ακόμη δυνητικό τομέα συνεργασίας. Εν τούτοις, ο ορισμός της τρομοκρατίας που εφαρμόζουν οι κινεζικές δικαιοδοτικές αρχές και οι αρμόδιες αρχές της επιβολής του νόμου είναι ασαφής. Επιπλέον, συχνά απαγγέλλονται αυθαίρετα και αναδρομικά κατηγορίες για τρομοκρατία εις βάρος ειρηνικών διαδηλωτών και προασπιστών των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, όπως παρατηρείται όλο και συχνότερα στο Χιτζιανγκ, το Θιβέτ και το Χονγκ Κονγκ. Κατά συνέπεια, ενόσω εξακολουθούν να υφίστανται οι πρακτικές αυτές, η αντιτρομοκρατική συνεργασία δεν μπορεί παρά να είναι περιορισμένη.

Παρά τις διαφορές μας, θα πρέπει να συνεχίσουμε να συμμετέχουμε σε διαρθρωμένο διάλογο με την Κίνα για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων, όπως η κλιματική αλλαγή, η παράτυπη μετανάστευση, η επιστροφή σε ένα βασιζόμενο σε κανόνες σύστημα εμπορικών συναλλαγών και διαιτησίας στο πλαίσιο του ΠΟΕ και η θέσπιση αποτελεσματικών μηχανισμών για τη ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών αγορών. Ωστόσο, αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την προθυμία της Κίνας να συμμορφωθεί με τα διεθνή πρότυπα και τους διεθνείς κανόνες.

Υπέρ μιας βασιζόμενης σε κανόνες διεθνούς τάξης

Το διεθνές εμπόριο και η πρόσβαση σε νέες αγορές βελτίωσαν σημαντικά το βιοτικό επίπεδο σε ολόκληρο τον κόσμο. Συνέβαλαν στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην άνοδο της ευημερίας και στη μείωση της παγκόσμιας φτώχειας. Παραμένουμε προσηλωμένοι στην οικοδόμηση ενός ανοικτού και δίκαιου παγκόσμιου εμπορικού συστήματος. Αυτό το σύστημα πρέπει να διαμορφωθεί με γνώμονα μια βασιζόμενη σε κανόνες πολυμερή τάξη, στο επίκεντρο της οποίας θα βρίσκονται οι δημοκρατικές αξίες. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, η ΕΕ πρέπει να συνεργαστεί εποικοδομητικά με τους εταίρους της.

Η στήριξη ενός πολυπολικού κόσμου και μιας διεθνούς τάξης βασιζόμενης σε κανόνες εξακολουθεί να αποτελεί κατ' εξαγγελία ακρογωνιαίο λίθο της εξωτερικής πολιτικής της Κίνας. Ο Πρόεδρος Xi Jinping έχει επανειλημμένα τονίσει τη σημασία της πολυμερούς παγκόσμιας τάξης, μεταξύ άλλων σε μια αξιολογούμενη

ομιλία στο Νταβός το 2017:

«Είναι αλήθεια ότι η οικονομική παγκοσμιοποίηση έχει δημιουργήσει νέα προβλήματα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να απορρίψουμε τελείως την οικονομική παγκοσμιοποίηση. Αντιθέτως, θα πρέπει να προσαρμοστούμε σε αυτή και να καθοδηγήσουμε την παγκοσμιοποίηση, να μετριάσουμε τον αρνητικό της αντίκτυπο και να προσφέρουμε τα οφέλη της σε όλες τις χώρες και σε όλα τα έθνη.»

Δεν πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι η στήριξη που εξέφρασε η Κίνα για έναν πολυπολικό κόσμο και η προσήλωση σε μια βασιζόμενη σε κανόνες τάξη αποδεικνύεται ότι δεν έχουν αντίκρισμα στην πραγματικότητα. Σε διεθνείς οργανισμούς, το Πεκίνο έχει την τάση να εφαρμόζει κοινούς κανόνες μόνον όταν εξυπηρετούν τα συμφέροντά του· διαφορετικά, τους κηρύσσει ακατάλληλους για τις ιδιαίτερες ανάγκες του ή τους αγνοεί και εφαρμόζει δικές του αυθαίρετες ερμηνείες. Οι εξελίξεις σε σχέση με τον ΠΟΕ, τον ΠΟΥ και το Διεθνές Δικαστήριο για το Δίκαιο της Θάλασσας καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο υπονομεύεται το νομιμοποιητικό υπόβαθρο αυτών των διεθνών οργανισμών. Ως εκ τούτου, μειώνεται η ικανότητά τους να επιλύουν διμερείς συγκρούσεις σε πολυμερές πλαίσιο.

Ταυτόχρονα, η κινεζική εξωτερική πολιτική έχει καταστεί πιο σθεναρή και η διπλωματία της πιο συγκρουσιακή, ιδίως υπό την ηγεσία του Χι Jinqing. Η Κίνα επιθυμεί να διαδραματίσει ενισχυμένο ρόλο στην παγκόσμια σκηνή, ο οποίος να αντικατοπτρίζει την ταχεία άνοδό της. Οι Κινέζοι διπλωμάτες αντικατέστησαν το απόφθεγμα του Deng Xiaoping «κρύψε τη δύναμή σου, περίμενε την κατάλληλη στιγμή» με μια «διπλωματία πολεμιστή λύκου».

Ο λεγόμενος νόμος για την ασφάλεια του Χονγκ Κονγκ συνιστά παραβίαση της δέσμευσης που ανέλαβε η Κίνα κατά την κοινή sino-βρετανική διακήρυξη του 1984, στην οποία κατοχυρώνεται η αρχή «μία χώρα, δύο συστήματα» για το Χονγκ Κονγκ. Ο νέος νόμος δεν υπονομεύει μόνο τις υφιστάμενες διεθνείς συμφωνίες, αλλά και την από μακρού εδραιωμένη αυτονομία και τις ελευθερίες του Χονγκ Κονγκ. Από τότε που τέθηκε σε ισχύ ο νόμος, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην πόλη επιδεινώθηκε ταχέως. Ο νέος νόμος αποτελεί εργαλείο για την φίμωση των αντιφρονούντων, τη διεξαγωγή μαζικών συλλήψεων ακτιβιστών υπέρμαχων της δημοκρατίας, την καταστολή της ελευθερίας της έκφρασης και του συνέρχεσθαι και τη στοχοποίηση δημοσιογράφων και ακαδημαϊκών.

Η Ταϊβάν, η 7η μεγαλύτερη οικονομία της Ασίας με σταθερή πλουραλιστική δημοκρατία, θεωρείται από το Πεκίνο ως μια «επαρχία που

έχει αποστατήσει». Ο Πρόεδρος Xi Jinping έχει ορίσει το έτος 2049, που σηματοδοτεί την επέτειο των εκατό χρόνων από την ίδρυση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, ως προθεσμία για την «επανένωση» της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και της Δημοκρατίας της Κίνας (Ταϊβάν) με οποιοδήποτε μέσο, κάτι που μπορεί να αποβεί τόσο αποσταθεροποιητικό όσο και επικίνδυνο. Η Ομάδα του ΕΛΚ εκφράζει τη βαθιά της ανησυχία για τις εντεινόμενες στρατιωτικές ασκήσεις της Κίνας με στόχο την Ταϊβάν, οι οποίες συνιστούν σοβαρή απειλή για την περιφερειακή ειρήνη και σταθερότητα. Επαναβεβαιώνει τη θέση της ότι και οι δύο πλευρές πρέπει να απέχουν από μονομερείς ενέργειες και από τη χρήση βίας. Πιστεύουμε ότι η ενοποίηση της Ταϊβάν και της Κίνας - εάν συντελεστεί - θα πρέπει να μην είναι παρά το αποτέλεσμα της δημοκρατικής βούλησης του λαού της Ταϊβάν και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

Η Ομάδα του ΕΛΚ είναι προσηλωμένη στην προάσπιση της βασιζόμενης σε κανόνες πολυμερούς τάξης και της υπεροχής του κράτους δικαίου στις διεθνείς σχέσεις. Οι διεθνείς οργανισμοί που βρίσκονται στο επίκεντρο αυτής της τάξης πρέπει επίσης να προσαρμοστούν σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω πολυμερών διαπραγματεύσεων με ισοτιμη συμμετοχή και εκπροσώπηση όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Συστημική αντιπαλότητα - Υπεράσπιση των ευρωπαϊκών συμφερόντων

Κατά τα 46 έτη από τη σύναψη διπλωματικών δεσμών μεταξύ της ΕΕ και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας το 1975, οι δύο πλευρές έχουν αναπτύξει στενές πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές σχέσεις, οι οποίες εντάσσονται σε ένα δίκτυο διαλόγου υψηλού επιπέδου. Από τις πρώτες ημέρες της «μεταρρύθμισης και του ανοίγματος» της Κίνας στον υπόλοιπο κόσμο, ευρωπαϊκές εταιρείες, Ευρωπαίοι μηχανικοί και ευρωπαϊκά πανεπιστήμια συνέβαλαν στην ανάπτυξή της μέσω επενδύσεων, τεχνολογίας και έρευνας, σε συνδυασμό με σημαντική αναπτυξιακή βοήθεια της ΕΕ. Η συνεργασία αυτή βασίστηκε στην υπόθεση ότι η Κίνα θα ελευθερώσει τελικά το οικονομικό της σύστημα και ενδεχομένως ακόμη και την πολιτική της. Αναμέναμε έναν μετασχηματισμό προς μια οικονομία της αγοράς και ένα σταδιακό άνοιγμα για απρόσκοπτες οικονομικές, επιστημονικές και πολιτιστικές ανταλλαγές.

Σήμερα, πρέπει να ομολογήσουμε ότι οι ελπίδες μας παραμένουν ανεκπλήρωτες.

Η Κίνα έχει το δικαίωμα να επιλέξει τη δική της αναπτυξιακή πορεία. Ωστόσο, όταν η Κίνα δεν ανταποκρίνεται στις δεσμεύσεις της προς όφελος των συμφερόντων της και ταυτόχρονα θέτει σε κίνδυνο τα δικά μας συμφέροντα, θα πρέπει τότε να υπερασπιστούμε την ευημερία των πολιτών μας και να παροτρύνουμε το Πεκίνο να σεβαστεί τις δεσμεύσεις που ανέλαβε.

Η διάδοση των βασικών αξιών της ΕΕ, του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου θα πρέπει να εξεταστούν σε ένα ευρύτερο ασιατικό πλαίσιο, ιδίως στο πλαίσιο της Νοτιοανατολικής Ασίας. Η θέση της ΕΕ μπορεί να ενισχυθεί με την ενίσχυση των στρατηγικών δεσμών και της συνεργασίας μέσω επενδυτικών και εμπορικών συμφωνιών με τις γειτονικές χώρες της Κίνας, ιδίως με την Ινδία και την περιφέρεια της Ένωσης Χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN). Η εν λόγω περιφέρεια είναι ο τρίτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της ΕΕ, κυρίως λόγω των ήδη καθιερωμένων εταιρικών σχέσεων με την Ιαπωνία, τη Σιγκαπούρη, το Βιετνάμ και τη Νότια Κορέα. Εμβαθύνοντας τους δεσμούς, μπορούμε να παράσχουμε κίνητρα για περαιτέρω οικονομική ολοκλήρωση, τα οποία θα ενθαρρύνουν τις χώρες της ASEAN να εδραιώσουν τους δημοκρατικούς τους θεσμούς και να τηρήσουν τις διακηρυγμένες αρχές. Υπενθυμίζουμε ότι η Κίνα και άλλες 14 χώρες της Ασίας και του Ειρηνικού έχουν υπογράψει τη μεγαλύτερη εμπορική συμφωνία στον κόσμο. Αυτό θα αυξήσει την πολιτική και οικονομική επιρροή της Κίνας σε ολόκληρη την περιφέρεια. Θα παρακολουθούμε στενά τον αντίκτυπο της εν λόγω συμφωνίας, ιδίως όσον αφορά τα κανονιστικά στοιχεία τυποποίησης. Είμαστε επιφυλακτικοί ως προς το κατά πόσον στρατηγικές όπως το σχέδιο «κινεζικά πρότυπα 2035» συνάδουν με μια συνεργασία που βασίζεται στις ευρωπαϊκές αξίες και έχουμε επίγνωση των προσπαθειών που καταβάλλει η Κίνα προκειμένου να προωθήσει εναλλακτικά συστήματα οικονομικής και εμπορικής διακυβέρνησης.

COVID-19 - Μια περιπτωσιολογική μελέτη για τις σχέσεις ΕΕ-Κίνας

Η έξαρση της νόσου COVID-19 προσφέρεται για περιπτωσιολογική μελέτη όσον αφορά πολλές από τις προκλήσεις που έχουν περιγραφεί μέχρι τώρα στις σχέσεις ΕΕ-Κίνας.

Στο αρχικό στάδιο της επιδημικής έξαρσης, η Κίνα προσπάθησε να συγκαλύψει το μέγεθος του προβλήματος. Απέκρυψε σημαντικές πληροφορίες, κατέστειλε μάρτυρες δημοσίου

συμφέροντος και δημοσιογράφους στην Κίνα και παρακώλυσε τη λήψη αποφάσεων στην Επιτροπή Έκτακτης Ανάγκης του ΠΟΥ. Επιλέγοντας τη μυστικότητα αντί της ανοικτής αντιμετώπισης της αυξανόμενης κρίσης, επέτρεψε την ταχεία εξάπλωση του ιού και τη μετατροπή του σε παγκόσμιο πρόβλημα. Όταν η νόσος COVID-19 κατέστη προτεραιότητα για την ηγεσία της χώρας σε επίπεδο κορυφής, όλοι οι δίαυλοι πληροφόρησης - συμπεριλαμβανομένων των κινεζικών μέσων ενημέρωσης στο εξωτερικό, των κινεζικών διπλωματικών προσπαθειών και των κινεζικών εταιρειών - παρουσίασαν την Κίνα ως πρότυπο για την καταπολέμηση της πανδημίας. Παρουσιάστηκε ως παγκόσμιος ευεργέτης, που αποστέλλει βοήθεια και ιατρικό εξοπλισμό σε όλο τον κόσμο. Τα κινεζικά κρατικά μέσα ενημέρωσης δεν κάλυψαν δημοσιογραφικά επαρκώς τη βοήθεια που έλαβε η χώρα από το εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων σχεδόν 60 τόνων ιατρικού εξοπλισμού από κράτη μέλη της ΕΕ. Ταυτόχρονα, οι κινεζικές εμπορικές πωλήσεις παρουσιάστηκαν ως «κινεζική βοήθεια σε φίλους που έχουν ανάγκη».

Η διπλωματία της ΕΕ βρέθηκε δύο φορές στο στόχαστρο της κινεζικής παρέμβασης· και τις δύο φορές, ενέδωσε στις κινεζικές πιέσεις. Αρχικά, οι Ευρωπαίοι διπλωμάτες μετρίασαν τον οξύ τόνο της έκθεσης της ειδικής ομάδας StratCom της ΕΥΕΔ σχετικά με τις κινεζικές εκστρατείες παραπληροφόρησης κατά τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης, μετά από παρέμβαση κινέζων διπλωματών. Λίγο αργότερα, τα κινεζικά πρακτορεία μέσων ενημέρωσης ζήτησαν να πραγματοποιηθούν αλλαγές σε ένα κοινό άρθρο του πρέσβη της ΕΕ στην Κίνα, από κοινού με 27 διμερείς πρέσβεις κρατών μελών της ΕΕ, όσον αφορά την κινεζική προέλευση του ιού. Ακολούθως, οι Ευρωπαίοι διπλωμάτες συμμορφώθηκαν εφαρμόζοντας αυτολογοκρισία.

Για να διασκεδάσουν την εγχώρια κριτική σχετικά με τη διαχείριση της κρίσης, Κινέζοι αξιωματούχοι ανέφεραν ότι ο ιός μεταφέρθηκε στη χώρα από αλλοδαπούς. Δεν ανέφεραν ότι τα άτομα αυτά ήταν, στις περισσότερες περιπτώσεις, Κινέζοι υπήκοοι που επέστρεφαν από το εξωτερικό. Ο Κινέζος πρέσβης στο Λονδίνο, σε μια συνομιλία με το BBC, αρνήθηκε να δεχτεί ότι ο ιός προήλθε από την Κίνα. Αντ' αυτού, ισχυρίστηκε ότι το Πεκίνο απλώς τον ανακάλυψε πρώτο. Επιπλέον, εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών της Κίνας χρησιμοποίησε τον λογαριασμό του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να διαδώσει φήμες ότι ο ιός ήταν στην πραγματικότητα αμερικανικό βιολογικό όπλο. Οι χώρες που ζήτησαν να διενεργηθεί διεξοδική και ανεξάρτητη έρευνα σχετικά με την προέλευση του ιού απειλήθηκαν με οικονομικά και πολιτικά αντίποινα.

Αντιμετωπίζουμε πτυχές συστημικού ανταγωνισμού με την Κίνα σε διάφορους τομείς

Όσον αφορά τις οικονομικές σχέσεις, η ΕΕ και η Κίνα είναι αλληλεξαρτώμενες και, ως εκ τούτου, έκαστη συνιστά για την άλλη σημαντική αγορά. Ωστόσο, οι ευρωπαϊκές εταιρείες στοχοποιούνται αδιάκοπα με πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις, με στρεβλώσεις της αγοράς και διάφορους περιορισμούς σε πολλούς οικονομικούς τομείς. Οι πολλαπλές μορφές επιδοτήσεων για τους Κινέζους ανταγωνιστές, ιδίως τις κρατικές επιχειρήσεις, στην κινεζική αγορά στρεβλώνουν ακόμη περισσότερο τους όρους ανταγωνισμού. Παρόμοια μέσα χρησιμοποιούνται για να εισχωρήσουν οι κινεζικές εταιρείες στις ευρωπαϊκές αγορές για να ανταγωνιστούν τις επιχειρήσεις μας ή να τις εξαγοράσουν προκειμένου να επωφεληθούν από την τεχνογνωσία τους ούτως ώστε, στη συνέχεια, να καταστούν ακόμη ισχυρότεροι ανταγωνιστές για τις εναπομένουσες επιχειρήσεις στην ΕΕ.

Ακόμη ένας κίνδυνος που πρέπει να γνωρίζουν οι αρχές της ΕΕ είναι το κινεζικό δίκαιο, το οποίο απαιτεί από τις εταιρείες της Κίνας να συνεργάζονται με τις μυστικές υπηρεσίες της χώρας. Πρέπει να παραμείνουμε σε επαγρύπνηση εάν υπάρχει κίνδυνος αθέμιτης χρήσης δεδομένων από Κινέζους προμηθευτές. Οι παρεμβάσεις από πρέσβεις της Κίνας στην Ευρώπη, οι οποίοι απειλούν τις κυβερνήσεις των κρατών μελών με αντίποινα κατά των εταιρειών τους που δραστηριοποιούνται στην Κίνα, εάν η Huawei δεν αποτελέσει μέρος του εθνικού τους δικτύου 5G, καταδεικνύουν αυτή την προσέγγιση. Επισημαίνουμε τις απειλές της Κίνας έναντι χωρών που την επικρίνουν για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή ζητούν να διεξαχθεί σε διεθνή κλίμακα έρευνα για τη νόσο COVID-19, όπως συνέβη στην περίπτωση εμπορικών περιορισμών σε διάφορα αυστραλιανά εμπορεύματα.

Αντιθέτως, η ΕΕ είναι ο πιο ανοιχτός οικονομικός χώρος στον κόσμο. Οι ξένες επενδύσεις είναι ευπρόσδεκτες και συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη. Το σύστημά μας, με τους αυστηρούς κανόνες του που διέπουν τον ανταγωνισμό, τις επενδύσεις και τις δημόσιες συμβάσεις, είναι άρτια σχεδιασμένο και κατάλληλο για οικονομικούς φορείς από φιλελεύθερες οικονομίες της αγοράς. Ωστόσο, δεν είναι επαρκώς εξοπλισμένο για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις μιας κρατικής οικονομίας που παρέχει στις επιχειρήσεις της κρατική στήριξη σε επίπεδο που δεν είναι διαθέσιμη ανάλογη στήριξη για τις ενωσιακές επιχειρήσεις, με πρόθεση να επεκταθούν στις αγορές μας και με τους πόρους για να το επιτύχουν. Ως εκ

τούτου, πρέπει να δημιουργηθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μέσω μιας ενεργού και ουσιαστικής συνεργασίας με την Κίνα. Για αυτόν τον λόγο, η Ομάδα του ΕΛΚ επικροτεί την πρόσφατη κατ' αρχήν συμφωνία που επιτεύχθηκε σχετικά με τη συνολική συμφωνία ΕΕ-Κίνας για τις επενδύσεις (CAI). Ωστόσο, μια συμφωνία για τις επενδύσεις δεν μπορεί αφέαυτης να επιλύσει όλα τα ζητήματα που δυσχεραίνουν την οικονομική και πολιτική μας σχέση· πρέπει να θεσπιστούν ισχυρές διατάξεις σε όλους τους τομείς, καθώς και μηχανισμοί επιβολής προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι υφιστάμενες ανισορροπίες και να διασφαλιστεί ότι η Κίνα και οι Κινέζοι προμηθευτές τηρούν τις εν λόγω διατάξεις. Η παράλληλη λήψη συνοδευτικών μέτρων, τόσο αυτόνομα όσο και σε πολυμερές επίπεδο, και η διασφάλιση της εφαρμογής βασικών κανονισμών παραμένουν επίσης καίριας σημασίας. Η βελτίωση της εργαλειοθήκης μέσων εμπορικής άμυνας που διαθέτουμε πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα. Η πρόσφατη «Λευκή Βίβλος της Επιτροπής σχετικά με την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τις ξένες επιδοτήσεις» αποτελεί ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αν και, ταυτόχρονα, πρέπει να τονίσουμε την ανάγκη να υπερασπιστούμε τις αρχές της ανοικτότητας και του ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά της ΕΕ. Στο πλαίσιο της Λευκής Βίβλου, καλούμε την Επιτροπή να προτείνει τη θέσπιση ενός μέσου για την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού. Το μέσο αυτό θα μπορούσε να παράσχει τη δυνατότητα στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να επιτύχουν στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της ενιαίας αγοράς αντιμετώπιες με επιδοτούμενες κινεζικές εταιρείες. Επιπλέον, πρέπει να αξιοποιηθούν τα μονομερή μέσα της ΕΕ, όπως το σχεδιαζόμενο ενωσιακό σύστημα για τη δέουσα επιμέλεια στις αλυσίδες εφοδιασμού ή το νέο παγκόσμιο καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ, προκειμένου να καλυφθούν τα κενά που είναι εγγενή σε μια απλή συμφωνία για τις επενδύσεις.

Συστάσεις πολιτικής της Ομάδας ΕΛΚ

Η Κίνα υποστήριξε την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση όταν αυτό διευκόλυνε την πρόσβαση της Κίνας στην εσωτερική αγορά. Τάχθηκε επίσης υπέρ μιας ισχυρής ευρωπαϊκής φωνής για την προώθηση ενός πολυπολικού κόσμου. Ωστόσο, η Κίνα χρησιμοποιεί διμερείς και εναλλακτικές πολυμερείς στρατηγικές για να παρακάμψει τη γενική προσέγγιση βάσει κανόνων που εφαρμόζουν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Εναλλακτικές μορφές συνεργασίας, όπως το επενδυτικό σχήμα 17 + 1, και η προθυμία των μεγαλύτερων κρατών μελών να εξασφαλίσουν

ιδιοτελώς μεμονωμένες εμπορικές και επενδυτικές συμφωνίες για τις εταιρείες τους εξυπηρετούν την Κίνα, η οποία εφαρμόζει την αρχή του «διαίρει και βασίλευε», επιδιώκοντας να υποσκάψει την ενότητα της ΕΕ. Αυτό αποδυναμώνει τη θέση της ΕΕ και των κρατών μελών της.

Μια αποτελεσματική προσέγγιση έναντι της Κίνας απαιτεί μια συνεπή εξωτερική πολιτική βάσει αξιών, η οποία θα ασκείται πιστά από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της.

Χωρίς ενιαία ενωσιακή προσέγγιση που να προσδίδει μόνιμη διαπραγματευτική θέση και των 27 κρατών μελών, δύσκολα μπορούμε να διαπραγματευτούμε επί ίσοις όροις με την Κίνα. Η Ομάδα του ΕΛΚ καλεί τα κράτη μέλη και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να εκφράζονται με μία φωνή, υιοθετώντας παράλληλα μια συνεκτική και ολοκληρωμένη προσέγγιση σε όλα τα επίπεδα. Επιμένει σε μεταρρυθμίσεις με γνώμονα την αγορά και σε ίσους όρους ανταγωνισμού για όλες τις εταιρείες της ΕΕ. Θα πρέπει να συσταθεί μια οριζόντια ειδική ομάδα εντός των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, κατά το πρότυπο της επιτυχημένης ειδικής ομάδας για το Brexit, η οποία συνέβαλε καθοριστικά στη διατήρηση της ενότητας των κρατών μελών ως προς τη θέση τους. Η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει τις αλυσίδες εφοδιασμού της για να αυξήσει την ανθεκτικότητά τους με διάφορους τρόπους, μεταξύ άλλων με την αύξηση της δικής της παραγωγής και με τη μετεγκατάσταση της παραγωγής εγγύτερα, με στόχο να επιτύχει «ανοικτή στρατηγική αυτονομία».

> **Η αυστηρή αμοιβαιότητα ως η δεύτερη καλύτερη λύση:** Η Ομάδα του ΕΛΚ τάσσεται υπέρ της συνεργασίας με την Κίνα με βάση το ανοικτό κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ και σε πλήρη συμμόρφωση με τους κανόνες του ΠΟΕ. Ταυτόχρονα, η ΕΕ πρέπει να είναι σε θέση να υπερασπίζεται με σιβαρότητα τα βασικά της συμφέροντα, με βάση τη συμβατότητα με τον ΠΟΕ, την αμοιβαιότητα και την αποτελεσματική ανάπτυξη μέτρων επανεξισορρόπησης. Ωστόσο, εάν μια τέτοια ανοικτή προσέγγιση στις οικονομικές σχέσεις ΕΕ-Κίνας είναι ανέφικτη, η ΕΕ θα πρέπει να κάνει χρήση μέσων εμπορικής άμυνας και άλλων σχετικών αυτόνομων μέτρων κατά κινεζικών εταιρειών, σε περίπτωση που εντοπίζονται φαινόμενα στρέβλωσης του εμπορίου ή απειλές για την ασφάλεια και τα στρατηγικά συμφέροντα της ΕΕ. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές εταιρείες στην Κίνα.

> **Αντιμονοπωλιακοί κανόνες της ΕΕ και κανόνες για τις συγχωνεύσεις και τις κρατικές ενισχύσεις για τις κινεζικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην**

Ευρώπη: Για να αποφευχθεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός, η ΕΕ θα πρέπει να αναπτύξει ένα «μέσο ανταγωνιστικής ουδετερότητας» για να διασφαλίσει την ανταγωνιστική ουδετερότητα των κινεζικών κρατικών επιχειρήσεων στην ευρωπαϊκή αγορά. Το ίδιο πρέπει να ισχύει για όλες τις κρατικά επιδοτούμενες επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από την ιδιοκτησιακή δομή τους και τη χώρα στην οποία δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο. Οι πολυμερείς προσπάθειες για την ενίσχυση των κανόνων του ΠΟΕ σχετικά με τις βιομηχανικές επιδοτήσεις, με βάση την τριμερή συνεργασία μεταξύ της ΕΕ, των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ιαπωνίας, πρέπει να προωθηθούν περαιτέρω

> **Αμοιβαιότητα στις δημόσιες συμβάσεις:** Συχνά απαγορεύεται στις ευρωπαϊκές εταιρείες να συμμετάσχουν σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων στην Κίνα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει ότι οι αναθέτουσες αρχές και τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις ενωσιακές οδηγίες του 2014 και ενδεχομένως χρειάζεται να αναθεωρήσει το πλαίσιο. Οι συννομοθέτες θα πρέπει να οριστικοποιήσουν το νέο, ισορροπημένο μέσο για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις (IPI), ώστε να ενισχυθεί η εργαλειοθήκη της ΕΕ και να προαχθούν αμοιβαίοι όροι συναλλαγών σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Κίνα θα πρέπει να προσχωρήσει στη συμφωνία του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις το συντομότερο δυνατόν και να καταστεί ανοικτή σε διεθνείς διαγωνισμούς.

> **Αναγκαστική μεταφορά τεχνολογίας:** Πρακτικές αναγκαστικής μεταφοράς τεχνολογίας και κλοπής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) εξακολουθούν να εφαρμόζονται από Κινέζους προμηθευτές. Οι παράνομες πρακτικές αποτελούν επίσης παράπλευρη συνέπεια του σχεδίου «Made in China 2025» που προωθεί το Πεκίνο, στο πλαίσιο του οποίου επιδιώκεται ενεργά η τεχνολογική ισοτιμία με τις ΗΠΑ και την ΕΕ. Οι μέθοδοι αυτές υπονομεύουν τις μελλοντικές επιχειρηματικές προοπτικές και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης στην Ευρώπη. Αναγνωρίζουμε θετικά ότι οι κανόνες που απαγορεύουν ευθέως διάφορες μορφές αναγκαστικής μεταφοράς τεχνολογίας αποτελούν πλέον μέρος της CAI, ωστόσο, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι η κατάλληλη αντιμετώπιση όλων των μορφών αναγκαστικής μεταφοράς τεχνολογίας και κλοπής ΔΔΙ εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα στις διμερείς σχέσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να συστήσει ειδική ομάδα με στόχο την ευαισθητοποίηση των κρατών μελών και των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και να επιμένει στο αίτημα οι κινεζικές αρχές και οι προμηθευτές να

εξαλείψουν την αναγκαστική μεταφορά τεχνολογίας και τις παραβιάσεις όσον αφορά την προστασία των ΔΔΙ.

> **Βιομηχανική στρατηγική για την ΕΕ:**

Η ΕΕ πρέπει να βελτιώσει τις συνθήκες πλαισίου ώστε οι εταιρείες να επενδύουν και να καινοτομούν. Η κινεζική στρατηγική για τις βασικές βιομηχανίες θα πρέπει να αναλυθεί και τα διδάγματα που αντλήθηκαν να αντικατοπτρίζονται στις δαπάνες για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών. Οι συνεχείς επενδύσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία στην ΕΕ μπορούν επιπλέον να δημιουργήσουν νέες αλληλεξαρτήσεις για την εξισορρόπηση ισχύος μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού της ΕΕ με στόχο την «ανοικτή στρατηγική αυτονομία», μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη νέων ευκαιριών στις γειτονικές χώρες στα νότια και ανατολικά της ΕΕ. Η Ομάδα του ΕΛΚ ζητεί επίσης διαφάνεια όσον αφορά τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ μεμονωμένων κρατών και της Κίνας. Η χρήση αμφιλεγόμενων κρατικών κανονισμών για τη διατήρηση του απορρήτου των στρατηγικών συμβάσεων με το Πεκίνο προκαλεί προβληματισμό. Ένα παράδειγμα τέτοιου ατυχούς περιστατικού αποτελεί το πρόσφατο δάνειο που χορήγησε η Κίνα στην ουγγρική κυβέρνηση για ένα σιδηρόδρομο υψηλής ταχύτητας μεταξύ Βουδαπέστης και Βελιγραδίου. Η Ομάδα του ΕΛΚ ζητεί επίσης οι διμερείς συμφωνίες μεταξύ μεμονωμένων κρατών και της Κίνας να βασίζονται σε ορθή αξιολόγηση των κινδύνων προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επενδύσεις αυτές δεν υπονομεύουν την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη στην ΕΕ μέσω της λειτουργίας, της διαχείρισης ή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, υποδομών ζωτικής σημασίας, των κρίσιμων τεχνολογιών και των ειδών διπλής χρήσης, της παροχής εισροών κρίσιμης σημασίας ή ευαίσθητων πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εν προκειμένω, η Ομάδα του ΕΛΚ ζητεί διαφάνεια των εν λόγω συμφωνιών.

> **Πρωτοβουλία «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος» (BRI):**

Η γεωπολιτική ατζέντα της Κίνας, συγκεκριμένα με τη μορφή έργων υποδομών και χρηματοδότησης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος», πρέπει να γίνει αντιληπτή ως προς το τι συνιστά, και όλα τα έργα αυτού του είδους πρέπει να παρακολουθούνται στενά, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις αρνητικές πολιτικές επιπτώσεις τους. Η ΕΕ θα πρέπει να υποστηρίξει πιο σθεναρά τη δική της στρατηγική συνδεσιμότητας για την κατασκευή υποδομών και την παροχή

χρηματοδότησης σε τρίτες χώρες, καθώς είναι στρατηγικής σημασίας και θα μπορούσε να προσφέρει επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις εταιρείες μας. Ωστόσο, πρέπει να ζητήσουμε η πρωτοβουλία BRI να πληροί τα διεθνή πρότυπα και, λαμβανομένης υπόψη της έλλειψης διαφάνειας στις διαδικασίες υποβολής προσφορών, να διασφαλίζεται ο θεμιτός ανταγωνισμός σε αγορές τρίτων χωρών με την τήρηση πρακτικών πολυμερούς οικονομικής διακυβέρνησης.

> **Τεχνολογική πλατφόρμα 5G:** Η ανάπτυξη ενός δικτύου 5G σε ολόκληρη την Ευρώπη αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της μελλοντικής ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης. Οι πόροι που κινητοποιούνται στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης για την Ευρώπη θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να παρασχεθούν σε όλα τα κράτη μέλη τα αναγκαία κονδύλια

> για ασφαλείς υποδομές και για τη στήριξη της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, των ικανοτήτων και της καινοτομίας. Η συμμετοχή της Κίνας σε αυτό το πεδίο θα πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά, ενώ οι εταιρείες που θεωρείται ότι συνιστούν απειλή για την ασφάλεια πρέπει να αποκλειστούν από οποιαδήποτε επιχείρηση σχετίζεται με το δίκτυο 5G στην ΕΕ των 27.

> **Οι τομείς των αγροδιατροφικών προϊόντων, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ως στρατηγικά πλεονεκτήματα στις σχέσεις με την Κίνα:**

Δεδομένης της συνεχιζόμενης εξάρτησης της Κίνας και της κινεζικής ηγεσίας στον τομέα της επισιτιστικής ασφάλειας, η ΕΕ θα πρέπει να κινητοποιήσει πόρους ώστε να αναπτύξει ένα έξυπνο πλαίσιο για την προστασία των συμφερόντων των Ευρωπαίων γεωργών, αλιέων και υδατοκαλλιεργητών, καθώς και των καταναλωτών, και για την αποφυγή του αθέμιτου ανταγωνισμού στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Σημειώνουμε τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της κυβέρνησης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων (ΓΕ). Θα ελέγχουμε στενά την εφαρμογή της συμφωνίας αυτής, παρακολουθώντας τις προσπάθειες της Κίνας να διασφαλίσει την προστασία των ευρωπαϊκών ΔΔΙ.

Όσον αφορά το εμπόριο, παραμένουμε προσηλωμένοι στις ανοικτές σχέσεις με την Κίνα. Δυστυχώς, λόγω των συνεχιζόμενων, αδικαιολόγητων μη δασμολογικών μέτρων, των τεχνικών εμποδίων και της έλλειψης αμοιβαιότητας, οι εμπορικές μας σχέσεις παραμένουν ασύμμετρες. Οι κρατικές επιδοτήσεις στην Κίνα οδηγούν σε πλεονάζουσα

παραγωγική ικανότητα και πρακτικές ντάμπινγκ στις ευρωπαϊκές και στις παγκόσμιες αγορές. Αν και μια καθαρά συναλλακτική προσέγγιση δεν εγγυάται την επίτευξη στρατηγικών στόχων, η ευρωπαϊκή προσέγγιση που επιδιώκει την εξεύρεση λύσεων μέσω διαπραγματεύσεων - αντί της επιβολής δασμών, όπως πράττουν οι ΗΠΑ - δεν είναι πάντα επιτυχής.

Ένα παράδειγμα που το καταδεικνύει είναι το παγκόσμιο φόρουμ για την πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα χάλυβα που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ το 2016, μετά την παγκόσμια κρίση χάλυβα που προκλήθηκε από την τεράστια κινεζική πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Οι τριετείς διαπραγματεύσεις δεν απέφεραν απτά αποτελέσματα και τελικά η Κίνα αποφάσισε να αποχωρήσει από το φόρουμ τον Οκτώβριο του 2019. Το πρόβλημα της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας χάλυβα παραμένει και διακυβεύονται 2,6 εκατομμύρια άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας στην ΕΕ.

Συστάσεις πολιτικής της Ομάδας ΕΛΚ

- > **Επίτευξη αποτελεσμάτων όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό του ΠΟΕ:** Αφότου η Κίνα προσχώρησε στον ΠΟΕ το 2001, δεν τηρεί τις δεσμεύσεις της. Η ΕΕ, από κοινού με άλλα μέλη του ΠΟΕ, θα πρέπει, καταβάλλοντας συνεχιζόμενες προσπάθειες, να επιδιώξει ενεργά την επικαιροποίηση του εγχειριδίου κανόνων του ΠΟΕ. Η Κίνα πρέπει να εκπληρώσει τις ευθύνες και τις δεσμεύσεις της ως μέλος εν προκειμένω και να αναγνωρίσει την πραγματική οικονομική της κατάσταση, παραδεχόμενη επίσης ότι δεν μπορεί πλέον να χαρακτηρίζεται ως «αναπτυσσόμενη χώρα».
- > **Πλήρης χρήση μέσων εμπορικής άμυνας:** Όσο συνεχίζονται οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, ζητούμε τη συνεχή και αυστηρή εφαρμογή -μάλιστα εξετάζουμε το ενδεχόμενο ενίσχυσης- των μέσων εμπορικής άμυνας της ΕΕ και της νέας μεθοδολογίας αντιντάμπινγκ. Με τον τρόπο αυτό, θα αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα οι στρεβλώσεις των τιμών και του κόστους που δεν οφείλονται στις δυνάμεις της ελεύθερης αγοράς.
- > **Περισσότερες «έρευνες ιδίας πρωτοβουλίας» από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:** Η Ομάδα του ΕΛΚ υποστηρίζει την αύξηση των ικανοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να διερευνά αυτεπαγγέλτως υποθέσεις αντιντάμπινγκ και υποθέσεις κατά των επιδοτήσεων, χωρίς

να έχουν προηγηθεί επίσημες καταγγελίες από θιγόμενες ευρωπαϊκές εταιρείες. Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιοποιήσει πλήρως αυτές τις αυξημένες αρμοδιότητες.

- > **Διερεύνηση νέων ευέλικτων μορφών συμμαχικής συνεργασίας:** Ενθαρρύνουμε τα κράτη μέλη να συγκροτήσουν ένα νέο φόρουμ πολυμερούς συνεργασίας, με βάση την κληρονομιά της συντονιστικής επιτροπής για τον πολυμερή στρατηγικό έλεγχο των εξαγωγών. Κύριος στόχος του εν λόγω νέου φόρουμ θα είναι η παρακολούθηση και ο έλεγχος της εξαγωγής τεχνολογιών, των εμπορικών ροών και των ευαίσθητων επενδύσεων σε χώρες που αποτελούν αντικείμενο προβληματισμού, καθώς και τα δεοντολογικά πρότυπα στην έρευνα, την παραγωγή και τη συλλογή δεδομένων.
- > **Αποτελεσματικός έλεγχος των άμεσων ξένων επενδύσεων:** Παροτρύνουμε τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ταχέως και αποτελεσματικά τον νέο κανονισμό για τη θέσπιση μηχανισμών ελέγχου των ξένων επενδύσεων σε κρίσιμους τομείς και να καλύψουν τα υφιστάμενα νομοθετικά κενά. Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί το ενδεχόμενο αναθεώρησης προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις της αγοράς που προκαλούνται από τις ξένες επιδοτήσεις στην εσωτερική αγορά. Ανησυχούμε για τις προσπάθειες δημιουργίας επιζήμιων οικονομικών εξαρτήσεων μέσω στρατηγικών επενδύσεων και δεσμευόμαστε να ενισχύσουμε την ευρωπαϊκή ανοικτή στρατηγική αυτονομία στο πλαίσιο αυτό.
- > **Μια συνολική συμφωνία ΕΕ-Κίνας για τις επενδύσεις:** Αναγνωρίζουμε θετικά την κατ' αρχήν πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε σχετικά με τη συνολική συμφωνία ΕΕ-Κίνας για τις επενδύσεις, με στόχο ένα ασφαλέστερο νομικό πλαίσιο για μακροπρόθεσμη πρόσβαση στην αγορά και επενδυτικές ευκαιρίες. Καθώς αντικατοπτρίζει τις προτεραιότητές μας, η συνολική συμφωνία ΕΕ-Κίνας για τις επενδύσεις μπορεί να συμβάλει στην εξασφάλιση μεγαλύτερης αμοιβαιότητας όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά, στη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού και την προώθηση της μη διακριτικής μεταχείρισης των επιχειρήσεων και των επενδυτών. Αντιλαμβανόμαστε ότι δεν θα καλύψει όλα τα κενά σε αυτούς τους τομείς. Η Ομάδα του ΕΛΚ θα εξετάσει προσεκτικά τη συμφωνία, η οποία περιλαμβάνει φιλόδοξες διατάξεις για το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπως τα εργασιακά δικαιώματα, επί των οποίων συμφωνήσε για πρώτη φορά η Κίνα. Θα λάβουμε επίσης υπόψη την κατάσταση των ανθρωπίνων

δικαιωμάτων στην Κίνα όταν μας ζητηθεί να εγκρίνουμε την επενδυτική συμφωνία. Η παρακολούθηση της εφαρμογής είναι καίριας σημασίας, δεδομένου ότι η αξία της συμφωνίας εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο η Κίνα υλοποιεί αυτές τις δεσμεύσεις.

- > **Αντιμετώπιση της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας:** Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει τον διάλογο με άλλους διεθνείς ενδιαφερόμενους φορείς στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ, του ΠΟΕ και της G20, και να πιέσει την Κίνα να συμμετάσχει εκ νέου στις διαπραγματεύσεις.
- > **Επενδυτική συμφωνία με την Ταϊβάν:** Υποστηρίζουμε την έναρξη διαπραγματεύσεων για την επίτευξη διμερούς επενδυτικής συμφωνίας με την Ταϊβάν. Επιπλέον, καλούμε την Επιτροπή να ολοκληρώσει τις προπαρασκευαστικές εργασίες, και συγκεκριμένα τη διερευνητική διαδικασία και τη διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων, προκειμένου να ξεκινήσουν επισήμως οι συνομιλίες στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ για «μια ενιαία Κίνα». Πιστεύουμε επίσης ότι η Ταϊβάν θα πρέπει να είναι ευπρόσδεκτη να συμμετέχει σε συνεδριάσεις, μηχανισμούς και δραστηριότητες του ΠΟΥ, ιδίως κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Η καλά ισορροπημένη διαχείριση της κρίσης από την Ταϊπέι κατέδειξε την αξία που θα μπορούσε να προσφέρει η συμμετοχή της στον οργανισμό.
- > **Επιδίωξη αποτελεσματικής εφαρμογής:** Η Ομάδα του ΕΛΚ θα διασφαλίσει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρακολουθεί ενεργά την αποτελεσματική εφαρμογή οποιασδήποτε μελλοντικής συμφωνίας με την Κίνα, προάγοντας τον ρόλο που διαδραματίζουν η κοινοβουλευτική διπλωματία και ο κοινοβουλευτικός διάλογος στην προσπάθεια αυτή.

Στην ευρωπαϊκή δημόσια και ακαδημαϊκή συζήτηση, το Πεκίνο προσπαθεί να επηρεάσει τον δημόσιο λόγο στην ευρωπαϊκή κοινωνία. Επιδιώκει να επιβάλει τα δικά του πολιτικά αφηγήματα και να λογοκρίνει τις επικριτικές φωνές εντός της Ευρώπης.

Η ελευθερία της γνώμης, της έκφρασης, η θρησκευτική ελευθερία και το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι συνιστούν τις θεμελιώδεις αρχές των φιλελεύθερων δημοκρατιών μας. Η κριτική σκέψη στην Ευρώπη θεωρείται ουσιαστικό στοιχείο της συμμετοχικής δημοκρατίας μας. Για το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κίνας, αυτές οι θεμελιώδεις αρχές του ευρωπαϊκού μας μοντέλου συγκαταλέγονται στα «επτά ανατρεπτικά ρεύματα» και τα «εκ δύσης δεινά» που πρέπει να παταχθούν στην Κίνα.

Ταυτόχρονα, η Κίνα χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο αυτές τις ελευθερίες στην Ευρώπη για να διαμορφώσει την ατζέντα της. Ενώ η διαφανής συζήτηση για την Κίνα στα μέσα ενημέρωσης, τα πανεπιστήμια, τις δεξαμενές σκέψης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι ευπρόσδεκτη και έχει εμπλουτιστική επίδραση, πρέπει να αντιμετωπιστούν τα συγκεκριμένα μέσα χειραγώγησης του δημόσιου λόγου.

Ορισμένα ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης έχουν αποτελέσει αντικείμενο συγχωνεύσεων και εξαγορών από κινεζικές εταιρείες. Ως εκ τούτου, έχουν υιοθετήσει φιλοκινεζική γραμμή. Τα έσοδα από διαφημίσεις και ένθετες διαφημίσεις των κινεζικών μέσων ενημέρωσης που τοποθετούν κινεζικά ιδρύματα και εταιρείες, χρησιμοποιούνται ως μόχλευση για να προωθηθούν μηνύματα υπέρ της Κίνας και να λογοκριθούν επικριτικές αναφορές. Ευρωπαίοι δημοσιογράφοι και ευρωπαϊκά πανεπιστήμια πιέζονται από τις κινεζικές πρεσβείες στην Ευρώπη για να απόσχουν από δηλώσεις που εκλαμβάνονται ως επικριτικές για την Κίνα. Ευρωπαϊκές δεξαμενές σκέψης και πανεπιστήμια που χρηματοδοτούνται από κινεζικά ιδρύματα και εταιρείες ή λειτουργούν σε συνεργασία μαζί τους, προωθούν τις απόψεις της κινεζικής κυβέρνησης. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιείται επίσης το τεράστιο δίκτυο που απαρτίζουν περισσότερα από 500 ινστιτούτα Κομφούκιου σε όλο τον κόσμο. Επιπλέον, επιχειρείται παρέμβαση στα προγράμματα σπουδών των δυτικών πανεπιστημίων με σκοπό τη λογοκρισία επικριτικού λόγου και αρνητικής έρευνας σχετικά με την Κίνα. Δεν χορηγούνται κινεζικές θεωρήσεις σε Ευρωπαίους ερευνητές και δημοσιογράφους ούτε παρέχεται πρόσβαση σε κινεζικές πηγές όταν το έργο τους εκλαμβάνεται ως επικριτικό ως προς τις πολιτικές του Κομμουνιστικού Κόμματος.

Οι παρεμβάσεις αυτές συχνά παραμένουν απαρατήρητες, αλλά θέτουν στο στόχαστρο τις βασικές αξίες και αρχές μας. Σε αντίθεση με τη συνήθη δημόσια διπλωματία ήπιας δύναμης, ο νεόκοπος όρος «οξεία ισχύς» σκιαγραφεί αυτές τις νέες τακτικές διπλωματικής πολιτικής χειραγώγησης.

Συστάσεις πολιτικής της Ομάδας ΕΛΚ

- > **Έλεγχος των ξένων επενδύσεων σε μέσα ενημέρωσης:** Τα τελευταία 10 χρόνια, η Κίνα έχει επενδύσει σχεδόν 3 δισεκατομμύρια ευρώ σε ευρωπαϊκές εταιρείες μέσων ενημέρωσης. Ορισμένα μόνο κράτη μέλη της ΕΕ διαθέτουν μηχανισμούς ελέγχου για ξένες επενδύσεις σε μέσα ενημέρωσης. Ως εκ τούτου,

ενθαρρύνουμε την Επιτροπή να αναπτύξει ένα ρυθμιστικό σύστημα σε επίπεδο ΕΕ που θα εμποδίζει τις εταιρείες μέσωσ ενημέρωσης που είτε χρηματοδοτούνται είτε ελέγχονται από κυβερνήσεις να εξαγοράζουν ευρωπαϊκές εταιρείες μέσωσ ενημέρωσης. Αυτό θα πρέπει να ισχύει κυρίως για τις μη δημοκρατικές χώρες, στις οποίες οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί μέσωσ ενημέρωσης δεν επιτρέπεται να λειτουργούν ελεύθερα ή πιέζονται να μετατοπίζουν την κάλυψή τους κατά τρόπο ώστε να ευνοεί τις τοπικές κυβερνήσεις. Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να βασίζονται σε μια κοινή βάση δεδομένων ώστε να διευκολύνεται η εναρμονισμένη πρόληψη και/ή δίωξη σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδάλλως, το παράδειγμα της Κίνας θα ακολουθήσουν και άλλα κράτη με παρόμοιες αυταρχικές πολιτικές ιδεολογίες, και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα διατρέχει τον κίνδυνο να υποστεί παρεμβάσεις από άλλες χώρες στις εσωτερικές της υποθέσεις.

- > **Στήριξη της ανεξάρτητης κινεζικής έρευνας και δημοσιογραφίας:** Η αυξημένη στήριξη για ανεξάρτητη και κριτική εμπειρογνωμοσύνη σχετικά με την Κίνα θα μπορούσε να μετριάσει την εξάρτηση δεξαμενών σκέψης και πανεπιστημίων από κινεζικές εταιρείες και ιδρύματα που επιχορηγούν επί του παρόντος τις δραστηριότητές τους. Συνιστάται θερμά η θέσπιση ενός χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ προγράμματος έρευνας σχετικά με την Κίνα, το οποίο θα διατίθεται σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, καθώς και η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Γνώσης σχετικά με την Κίνα. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να συνεχίσουν να υπερασπίζονται την ελευθερία του λόγου στα πανεπιστήμια, ώστε να διασφαλιστεί ότι η ελευθερία του λόγου στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια δεν υπονομεύεται από τον εξαναγκασμό των κινεζικών αρχών, εις βάρος είτε Ευρωπαίων είτε Κινέζων φοιτητών και ακαδημαϊκών
- > **Πρωώθηση, στήριξη και χρηματοδότηση της ανεξάρτητης δημοσιογραφίας και των φιλελεύθερων μέσωσ ενημέρωσης:** Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να στηρίξουν τους δημοσιογράφους που διερευνούν τη λογοκρισία, την προπαγάνδα, την παρενόχληση του Τύπου και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την Κίνα. Η πρωτοβουλία «Journalism Trust Initiative», η Διεθνής Σύμπραξη Ερευνητών Δημοσιογράφων και το Φόρουμ για την Πληροφόρηση και τη Δημοκρατία αποτελούν ισχυρά παραδείγματα. Η ΕΕ μπορεί να συμβάλει στις προσπάθειες αυτές θεσπίζοντας ένα Ευρωπαϊκό Ταμείο Δημοκρατικών Μέσων Ενημέρωσης.

- > **Καταπολέμηση των κινεζικών εκστρατειών παραπληροφόρησης και των επιβαλλόμενων αφηγημάτων:** Μια ευρωπαϊκή εταιρεία αυτοκινήτων αναγκάστηκε να ζητήσει δημόσια συγγνώμη για τη δημοσίευση μιας διαφήμισης που ανέφερε τον Δαλάι Λάμα σε μια πλατφόρμα μέσωσ κοινωνικής δικτύωσης. Η αναφορά στη δίωξη θρησκευτικών και εθνοτικών μειονοτήτων, όπως οι Θιβετιανοί και οι Ουιγούροι, και η απονομή ευρωπαϊκού βραβείου λογοτεχνίας σε συγγραφέα που είναι υπό κράτηση στην Κίνα μπορεί να οδηγήσει σε απειλές από Κινέζους διπλωμάτες κατά ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, ακόμη και κυβερνήσεων. Οι προσπάθειες της Κίνας να επιβάλει τα δικά της αφηγήματα και να λογοκρίνει απόψεις στην ΕΕ δεν μπορούν να γίνουν ανεκτές. Όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να είναι αυστηρά όταν επισημαίνουν και διαπιστώνουν κινεζικές εκστρατείες παραπληροφόρησης και παραπλανητικά αφηγήματα, όπως στην περίπτωση της κρίσης της νόσου COVID-19. Προτείνουμε μια πανευρωπαϊκή τεκμηρίωση όσον αφορά την παραπληροφόρηση και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ούτως ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και να υποστηριχθούν τα θύματα, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για άτομα, εταιρείες ή κυβερνήσεις. Το εγχείρημα αυτό θα μπορούσε να θέσει τα θεμέλια για εκπαιδευτικά εγχειρήματα, όπως η δημιουργία εργαλειοθηκών ή συγκεκριμένων δικτυακών τόπων, προκειμένου να εξοπλίζονται οι Ευρωπαίοι πολίτες με τις απαραίτητες δεξιότητες και/ή γνώσεις ώστε να προλαμβάνεται η παραπληροφόρησή τους.
- > Τα δεδομένα αυτά μπορούν να συγκεντρώνονται και να δημοσιεύονται σε τακτική βάση από την EYED.
- > **Προάσπιση των ανθρωπίνων και θεμελιωδών δικαιωμάτων:** Οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ηπειρωτική Κίνα και στο Χονγκ Κονγκ δεν μπορούν να αγνοηθούν και επιτάσσουν ισχυρή αντίδραση από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της. Η Ομάδα του ΕΛΚ επικροτεί το εγκριθέν παγκόσμιο καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα (ευρωπαϊκός νόμος Magnitsky), με το οποίο διασφαλίζεται ότι οι ένοχοι για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα λογοδοτούν. Η Ομάδα του ΕΛΚ θα πρέπει να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην πολιτική διπλωματία προκειμένου να συμπεριληφθεί η διαφθορά στο παγκόσμιο καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- > **Απελευθέρωση των ακτιβιστών για τα**

ανθρώπινα δικαιώματα: Ζητούμε την απελευθέρωση των αυθαίρετα κρατούμενων και φυλακισμένων υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αντιφρονούντων και άλλων, συμπεριλαμβανομένου του Σουηδού πολίτη Gui Minhai. Σημειώνουμε με μεγάλη ανησυχία αναφορές για συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων για εγκλεισμό, στείρωσεις και αναγκαστικές αμβλώσεις, που λαμβάνουν χώρα στο Χιντζιανγκ κατά Ουιγούρων και άλλων, μουσουλμανικών κυρίως, μειονοτήτων, και ζητούμε τη διενέργεια ανεξάρτητης και επείγουσας έρευνας των ισχυρισμών αυτών. Υπογραμμίζουμε την ανάγκη ελεύθερης πρόσβασης στο Θιβέτ, μεταξύ άλλων για διπλωμάτες, δημοσιογράφους, τουρίστες και τους ίδιους τους Θιβετιανούς.

- > **Συνέχιση της προάσπισης του Χονγκ Κονγκ:** Η Ομάδα του ΕΛΚ πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει την αυτονομία, την ελευθερία και το κράτος δικαίου του Χονγκ Κονγκ. Θα πρέπει να συνεχίσει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη δέσμη μέτρων επί των οποίων επιτεύχθηκε συμφωνία στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων στις 28 Ιουλίου 2020, καθώς και στο κοινό ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 15ης Ιουνίου 2020.
- > **Ευρωπαϊκή απαγόρευση εισαγωγών προϊόντων που παράγονται με χρήση αναγκαστικής εργασίας:** Σύμφωνα με πληροφορίες, στην επαρχία Χιντζιανγκ, οι κινεζικές αρχές έχουν υπό κράτηση ένα εκατομμύριο Ουιγούρους σε στρατόπεδα, τους οποίους υποβάλλουν σε αναγκαστική εργασία. Η Βουλή των Αντιπροσώπων των Ηνωμένων Πολιτειών ψήφισε σχεδόν ομόφωνα ένα νόμο που απαγορεύει τις εισαγωγές προϊόντων που κατασκευάζονται με τη χρήση αναγκαστικής εργασίας. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να απαγορεύσει τις εισαγωγές προϊόντων από εταιρείες που εκμεταλλεύονται καταναγκαστική εργασία, σύμφωνα με τη νομοθεσία του ΠΟΕ. Τα προϊόντα που παράγονται σε στρατόπεδα επανεκπαίδευσης θα πρέπει επίσης να απαγορευτούν από τις αγορές της ΕΕ..
- > **Στήριξη της θρησκευτικής ελευθερίας στην Κίνα:** Η Κίνα εξακολουθεί να μην παραχωρεί θρησκευτική ελευθερία στους πολίτες της. Οι θρησκευτικές ενώσεις και κοινότητες, και ιδίως οι χριστιανοί, οι μουσουλμάνοι, οι βουδιστές και άλλοι, που δεν ανήκουν σε οργανώσεις ελεγχόμενες από το καθεστώς, υφίστανται παρενοχλήσεις, κράτηση, κατεδάφιση θρησκευτικών συμβόλων και τόπων λατρείας, καταστολή και άλλες μορφές ανηλεούς δίωξης. Η ΕΕ θα πρέπει όχι μόνο να παρέχει επαρκή μέσα στον Ειδικό Απεσταλμένο για την

προώθηση της θρησκευτικής ελευθερίας και της ελευθερίας των πεποιθήσεων εκτός της ΕΕ, αλλά και να θέτει συνεχώς το ζήτημα της θρησκευτικής ελευθερίας στις σχέσεις της με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.

- > Η Κίνα είναι πλέον ένας από τους μεγαλύτερους συνεισφέροντες στον προϋπολογισμό των Ηνωμένων Εθνών και συμμετέχει όλο και περισσότερο με στρατεύματα σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις του ΟΗΕ. Ως μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και μέλος του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η Κίνα έχει ειδική ευθύνη να στηρίζει τους τρεις πυλώνες του ΟΗΕ: ανθρώπινα δικαιώματα, ειρήνη και ασφάλεια, και ανάπτυξη.

Η θέση της ΕΕ σε σχέση με την ένταση μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας

Η κατάσταση των σχέσεων μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας έχει παγκόσμιες επιπτώσεις, ιδίως από τότε που η παγκόσμια πανδημία επιδείνωσε περαιτέρω τις υφιστάμενες εντάσεις. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων μετατρέπεται αδιαμφισβήτητα σε αντιπαλότητα μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων. Υπό αυτές τις συνθήκες, η ΕΕ πρέπει να λάβει μια θέση που να της επιτρέπει να υπερασπίζεται τα συμφέροντά της, διατηρώντας παράλληλα μια λειτουργική σχέση και με τους δύο πρωταγωνιστές.

Από τη μια πλευρά, η ΕΕ και οι ΗΠΑ συνδέονται με τον διατλαντικό δεσμό, θεσμική μορφή του οποίου αποτελεί το ΝΑΤΟ, με βάση τις αρχές της δημοκρατίας, της ελευθερίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου. Η Ομάδα του ΕΛΚ είναι προσηλωμένη στην ανανέωση και την ενίσχυση αυτού του δεσμού. Η ΕΕ υποστηρίζει με συνέπεια τις Ηνωμένες Πολιτείες διατηρώντας το εμπάργκο όπλων κατά της Κίνας, και το πράττει εδώ και περισσότερα από 30 χρόνια. Από την άλλη πλευρά, η κινεζική αγορά, με όλες τις επιφυλάξεις, είναι ένας ισχυρός μαγνήτης που προσελκύει ευρωπαϊκές επιχειρήσεις κάθε μεγέθους.

Μόνο η ΕΕ ως ενότητα παρέχει στα κράτη μέλη της τη δυνατότητα να διατηρήσουν την αυτονομία τους απέναντι στον ανταγωνισμό μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας για υπεροχή. Για να μην συνθλιβεί ανάμεσα στους δύο γεωπολιτικούς γίγαντες, η ΕΕ πρέπει να τηρήσει μια εξωτερική πολιτική που θα βασίζεται σε αρχές αλλά θα είναι πραγματιστική. Η προάσπιση της πολυμερούς προσέγγισης και των θεσμών της, καθώς και ο σεβασμός της βασιζόμενης

σε κανόνες τάξης, είναι θεμελιώδους σημασίας για την υπεράσπιση της θέσης της ΕΕ. Αυτό συνεπάγεται την επιβολή κυρώσεων για την υπεράσπιση των ευρωπαϊκών συμφερόντων.

Αυτό μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσει σε προσωρινά προβλήματα ή απογοητεύσεις, όπως πιθανά αντίποινα από το Πεκίνο εις βάρος των επιχειρηματικών μας συμφερόντων. Ωστόσο, μακροπρόθεσμα, θα ενισχύσει το διεθνές σύστημα που βασίζεται σε διαφανείς κανόνες. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΕΕ πρέπει να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην ανασύνταξη της συμμαχίας της με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Αυτό θα πρέπει να γίνει και με άλλα δημοκρατικά κράτη που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις και ανησυχούν για το πώς η Κίνα μπορεί να συμμορφώνεται επιλεκτικά με τους διεθνείς κανόνες.

Η Ομάδα του ΕΛΚ εκφράζει την ικανοποίησή της για την καθιέρωση του διαλόγου μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ σχετικά με την Κίνα και ζητεί τη διεξαγωγή ουσιαστικής συζήτησης αναφορικά με τομείς όπως η αναγκαστική μεταφορά τεχνολογίας ή η ενίσχυση πολυμερών θεσμών, όπου μια κοινή προσέγγιση δεν είναι απλώς επιθυμητή αλλά και αναγκαία. Η Ομάδα του ΕΛΚ καλεί επίσης την ΕΕ, τις ΗΠΑ και άλλες δημοκρατικές χώρες να προωθήσουν ένα φιλόδοξο θεματολόγιο στήριξης της δημοκρατίας σε ολόκληρο τον κόσμο, να αναχαιτίσουν τον υφέρποντα αυταρχισμό, να στηρίξουν την επιθυμία των πολιτών για ελευθερία και να ενισχύσουν τη δημοκρατική ανθεκτικότητα.

Ανάλογα με την έκβαση αυτών των προσπαθειών, οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας ενδέχεται να αναπτυχθούν σύμφωνα με τρία διαφορετικά σενάρια:

α) Θετικό σενάριο - δέσμευση και συνεργασία

Σε ένα θετικό σενάριο, αμφότερα τα μέρη συνεχίζουν να συνεργάζονται. Αυτό παρέχει στην ΕΕ τη δυνατότητα να συνεργαστεί τόσο με τις ΗΠΑ όσο και με την Κίνα, να συνάψει συμφωνίες, να αυξήσει τις εμπορικές συναλλαγές και να αυξήσει το επίπεδο των επενδύσεων. Και οι τρεις εταίροι συνεργάζονται για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων, όπως η κλιματική αλλαγή, η τρομοκρατία και η τρέχουσα πανδημία. Ο τακτικός διάλογος συνοδεύεται από υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης.

β) Ουδέτερο σενάριο - συνύπαρξη και μη φιλόδοξη προσέγγιση επίλυσης προβλημάτων με έστω και λιγότερο ικανοποιητικούς τρόπους

Η ΕΕ αποδέχεται τα ισχυρά σημεία των εταίρων της και καταβάλλει προσπάθειες για να ενισχύσει

τα δικά της. Το γεγονός ότι η ΕΕ έχει επίγνωση της ΕΕ του εντεινόμενου ανταγωνισμού και καταβάλλει προσπάθειες για την αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών δεν οδηγεί σε ρήξη, καθώς όλες οι πλευρές αναγνωρίζουν ότι έχουν περισσότερα να κερδίσουν παρά να χάσουν.

γ) Αρνητικό σενάριο - αντιπαλότητα και σύγκρουση

Το τρίτο σενάριο συνεπάγεται τις σοβαρότερες συνέπειες. Σε ένα εχθρικό περιβάλλον όπου η εμπιστοσύνη έχει χαθεί, το εμπόριο παρεμποδίζεται και τα διάφορα αντίποινα αφθονούν, η ΕΕ πρέπει να προχωρήσει και να ελιχθεί επιτυχώς.

Η στρατιωτική αντιπαράθεση δεν θα γινόταν δεκτή από τους Ευρωπαίους πολίτες. Το να μην εκφοβιστεί η ΕΕ για να συμμετάσχει σε πιθανή αντιπαράθεση θα είναι δυνατό μόνο εάν είναι ισχυρή και ενωμένη. Η ισχύς ορίζεται από μια αποτελεσματική και αποφασιστική εξωτερική πολιτική κατά το πνεύμα του άρθρου 24 παράγραφος 3 της ΣΕΕ. Η ΕΕ πρέπει να έχει την ετοιμότητα να αξιοποιήσει τη μόχλευση που της προσδίδουν τα πλεονεκτήματά της (ισχυρός οικονομικός παράγοντας, χορηγός βοήθειας με δεσπόζουσα θέση, αξιόπιστος πολιτικός εταίρος, εξαγωγέας ενός συγκεκριμένου τύπου μοντέλου ολοκλήρωσης), χωρίς να απολογείται για αυτό. Η ενότητα συνεπάγεται ενιαία θέση έναντι της Κίνας και των ΗΠΑ, όπου τα βραχυπρόθεσμα και κοντόφθαλμα συμφέροντα δεν υπερισχύουν του γενικού συμφέροντος. Έναντι της Κίνας, η Ευρώπη πρέπει εξ' ορισμού να επωφεληθεί από την πολύ μεγαλύτερη συλλογική διαπραγματευτική ισχύ της.

Η ΕΕ πρέπει να προετοιμαστεί για πιθανή ρήξη των σχέσεων μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι απαραίτητο η ΕΕ να καταστεί αυτάρκης σε βασικούς τομείς της οικονομίας, μεταβάλλοντας τη φύση των αλυσίδων εφοδιασμού (με τη μετεγκατάστασή τους εγγύτερα) και αυξάνοντας σημαντικά τις επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη. Η ΕΕ ενδέχεται να μην είναι σε θέση να σταματήσει τις κινεζικές ενέργειες, αλλά θα πρέπει να διασφαλίσει ότι θα ενέχουν κόστος. Η αποφασιστική επιβολή της αμοιβαιότητας, οι μηχανισμοί ελέγχου των επενδύσεων, οι περιορισμοί στην εξαγορά ευαίσθητων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και στρατηγικών υποδομών, μεταξύ άλλων στους τομείς της γεωργίας, των ακινήτων και της τεχνολογίας, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την προσπάθεια επανεξισορρόπησης των δεσμών με την Κίνα. Επιπλέον, τα περιοριστικά μέτρα (ήτοι το παγκόσμιο καθεστώς κυρώσεων) θα πρέπει πάντα να αποτελούν διαθέσιμη επιλογή. Η αποφασιστική προάσπιση της ελευθερίας και της δημοκρατίας αυξάνει την ικανότητα της ΕΕ

να αντιμετωπίζει καλύτερα τις συστηματικές προσπάθειες της Κίνας να επηρεάσει τους πολιτικούς και την κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη. Αυτές οι προσπάθειες επηρεασμού αποσκοπούν στο να διαμορφωθεί η κοινή γνώμη ώστε να ευθυγραμμίζεται με τα στρατηγικά συμφέροντα της Κίνας. Επιπλέον, η ΕΕ θα πρέπει να εκθέτει τις κινεζικές επιθετικές τακτικές και ενέργειες σε ευάλωτες τρίτες χώρες. Οι χώρες αυτές προσελκύνονται από υποσχέσεις, για παράδειγμα, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος», και καταλήγουν στην παγίδα χρέους (χρέη για περιουσιακά στοιχεία).

Ο ανανεωμένος διάλογος μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ σχετικά με την Κίνα, ο οποίος θα εστιάζει στις πολιτικές, στρατηγικές και οικονομικές πτυχές και στις πτυχές που άπτονται της ασφάλειας, θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πλατφόρμα τόσο για την ΕΕ όσο και για τις ΗΠΑ ώστε να κατανοηθεί καλύτερα και να μετριάσει η προσέγγιση εκάστου μέρους απέναντι στο Πεκίνο και να αποφευχθεί περιττή κλιμάκωση στις σχέσεις μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες πρέπει να σημειώσουν ότι η πολιτική των ΗΠΑ σχετικά με την Κίνα είναι ένα από τα λίγα ζητήματα της αμερικανικής πολιτικής όπου μπορεί να επιτευχθεί δικομματική συναίνεση.

Ο διατλαντικός δεσμός, ανεξάρτητα από το πόσο στενός μπορεί να γίνουν οι σχέσεις μας με την Κίνα, είναι και θα είναι πάντοτε ισχυρότερος και σημαντικότερος για την ΕΕ. Η πίστη στην ελευθερία και τη δημοκρατία μας συνδέει με τις ΗΠΑ, που είναι κρίσιμος σύμμαχος όσον αφορά τις σχέσεις με την Κίνα.

Συμπεράσματα

Η πολιτική της ΕΕ για την Κίνα θα πρέπει να βασίζεται στις εξής αρχές: συνεργασία όπου είναι εφικτό· ανταγωνισμός όπου είναι σκόπιμο· αντιπαράθεση όπου είναι αναγκαίο. Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει στην ΕΕ να αντιδρά στην εξέλιξη της διμερούς σχέσης με ευελιξία.

Ωστόσο, η συνεργασία απαιτεί ενδιαφέρον και από τα δύο μέρη και τήρηση των υφιστάμενων κανόνων. Συνεπώς, αναμένουμε από την Κίνα να τηρήσει τις δεσμεύσεις της. Η επιλεκτική τήρηση της βασιζόμενης σε κανόνες διεθνούς τάξης είναι απαράδεκτη. Αναμένουμε από το Πεκίνο μια μη διακριτική μεταχείριση και ειλικρίνεια, καθώς και να επιδείξει την προθυμία του για ανάληψη ευθύνης και λογοδοσία, στοιχεία που συνεπάγονται απο τον ενισχυμένο ρόλο του στην παγκόσμια σκηνή.

Η Ομάδα του ΕΛΚ υποστηρίζει μια συνεργασία με την Κίνα η οποία βασίζεται σε αρχές, είναι

πρακτική και πραγματιστική. Η ΕΕ δεν θα πρέπει να δεχθεί συμβιβασμούς όσον αφορά τις αξίες και τις αρχές της. Η Ομάδα του ΕΛΚ καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ να αξιοποιήσουν όλα τα μέσα για να πείσουν την κινεζική ηγεσία να καταστήσει την χώρα, η οποία αποτελεί πηγή έμπνευσης, υπεύθυνο μέλος της διεθνούς κοινότητας.